

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์
ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ

บรรยายพิเศษเรื่อง

คอร์ปชั่นและยาเสพติด
Sufficiency Economy

ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ

ปาฐกถาพิเศษ

“ประเทศไทยใสสะอาดปราศจากคอร์ปชั่นและยาเสพติด”

วันจันทร์ ที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๔

โรงเรียนนายอำเภอ วิทยาลัยการปกครอง กรมการปกครอง

ปลัดกระทรวง เลขาธิการ กพ. เลขาธิการ ปปส. และผู้มีเกียรติ

ขอขอบคุณอธิบดีกรมการปกครองที่กรุณาเชิญให้ผมมาแสดงความคิด
และความเห็นส่วนตัวกับนักศึกษาของวิทยาลัย ผู้ล้วนแต่ น่าจะเป็นความหวัง
ของชาติบ้านเมืองในอนาคต การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญยิ่งของพวกท่านทั้งหลาย
ที่เรียกตัวเองว่า นักปกครอง เพราะการศึกษาจะทำให้เกิดปัญญา ปัญญาย่อมน
นำไปสู่ความเป็นผู้ฉลาด ผู้รอบรู้ แล้วนำความฉลาด รอบรู้ นั้นไปใช้ให้เกิด
ประโยชน์สูงสุดต่อตนเอง ต่อหน่วยงานและต่อชาวบ้านที่ท่านมีหน้าที่จะต้องดู
แลรับผิดชอบด้วยความ ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ และจงรักภักดี แต่ขณะนี้ มีสิ่ง
ซึ่งไม่น่าเชื่อว่าจะเกิดขึ้นได้เกิดขึ้นแล้ว กล่าวคือ ผู้ฉลาดรอบรู้สามารถใช้ความ
ฉลาดรอบรู้ในการทำสิ่งที่ไม่ดี เช่น ทำการคอร์ปชั่น โดยที่สามารถทำให้ตนไม่
มีความผิดไม่ต้องรับโทษทัณฑ์ได้ สิ่งนี้น่ากลัวเหลือเกิน ถ้าคนฉลาดในบ้านเมือง
มีคนฉลาดแต่โกงมากเท่าใด บ้านเมืองของเราจะหมดหวังที่จะเป็น

“ประเทศไทยใสสะอาดปราศจากคอร์รัปชันและ ยาเสพติด” ได้

ที่จริง ประเทศของเราจะไม่มีวันใสสะอาดปราศจากคอร์รัปชันและยาเสพติดได้ ตราบเท่าที่จะมีคนไม่ดีอยู่ในชาติของเรา คนฉลาดแต่โกง ก็เป็นส่วนหนึ่งของคนไม่ดี ที่เราจำต้องดูแลมิให้เขาเข้ามายุ่งเกี่ยวกับการบริหารชาติบ้านเมือง การบริหารธุรกิจเอกชน และองค์กรต่างๆ ของรัฐและเอกชน แต่ผมมีความเห็นส่วนตัวว่า ปัจจัยสำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดคอร์รัปชันและยาเสพติด คือ ความยากจน ท่านทั้งหลาย น่าจะเคยได้ยินปรัชญาของผมที่เคยกล่าวไว้ในที่หลายแห่งและหลายหนว่า “ปัญหาที่สำคัญที่สุด และเร่งด่วนที่สุด ของประเทศของเรา คือ ความยากจน ถ้าเราสามารถแก้ปัญหาความยากจนได้ เราจะแก้ปัญหาอื่นได้ทั้งหมด” ผมสร้างปรัชญานี้ขึ้นมาด้วยแรงบันดาลใจจากการตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ผมได้ตามเสด็จ และได้รู้ได้เห็น ล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์ทรงกระทำทุกอย่าง และทุกเมื่อ เพื่อให้มหาชนชาวสยามได้คลายทุกข์ และทรงเน้นในชนบทมากที่สุด เราท่านทั้งหลายได้ประจักษ์แก่ตนเองแล้วว่า ผลแห่งการกระทำประสพผลสำเร็จในการแก้ปัญหาความยากจนอย่างแท้จริง เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในประเทศของเราและอาจกล่าวได้ว่าได้รับการยอมรับทั่วโลก เป็นพระมหากษัตริย์คุณหาที่สุดมิได้

ผู้มีเกียรติครับ

ความยากจนเป็นทุกข์มหันต์ เป็นทุกข์ของแผ่นดิน ความยากจนอาจทำให้คนจนส่วนใหญ่ของประเทศรู้สึกท้อแท้ สิ้นหวัง เป็นอุปสรรคยิ่งใหญ่ใน

การพัฒนาประเทศถ้าคนจนซึ่งมีเป็นจำนวนหลายล้านคนในประเทศของเราท้อแท้
สิ้นหวัง ประเทศของเราก็คงสิ้นหวังไปด้วย เราทำนทั้งหลายจะยอมให้เป็นเช่น
นั้นไม่ได้ เราจึงต้องต่อสู้ทุกวิถีทางเพื่อขจัดความยากจนให้ค่อยๆ หายไป
คนจนจะได้มีกำลังใจต่อสู้ ไม่ท้อแท้ ไม่สิ้นหวัง เพื่อประเทศของเราจะได้มี
ความหวังต่อไป

เราได้ปรึกษาหารือกัน วิเคราะห์แนวทางแก้ปัญหา เราในที่นี้ หมายถึง
เราสมัยที่ผมอยู่ในตำแหน่ง ในที่สุด เราก็คพบว่า การแก้ปัญหาความยากจนของ
คนในชนบท เราจำต้องทำ ๓ อย่าง ลงสู่ชนบท คือ อาชีพ การศึกษา และ
สุขภาพดีถ้วนหน้า สามสิ่งนี้เป็นวงจรชีวิตของคน โดยเฉพาะคนในชนบทที่
เกี่ยวโยงกัน จะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่ได้ ถ้าขาดสิ่งใดก็จะขาดความต่อเนื่อง
จะไม่ประสบผลสำเร็จ

ขอหยุดพูดเรื่องความยากจนไว้แต่เพียงแค่นี้ และขอเข้าสู่เรื่องคอร์รัปชัน
และยาเสพติด ซึ่งเป็นเรื่องที่วิทยาลัยต้องการให้มาพูด ผมได้กล่าวไว้ในตอน
ต้นแล้วว่า เมืองไทยไม่มีวันจะใสสะอาดปราศจากคอร์รัปชันและยาเสพติด
ถ้าเรายังมีคนไม่ดี มีคนเห็นแก่ตัวที่ยังบูชาเงิน ยังหลงใหลในความร่ำรวยว่า
เป็นคนมีเกียรติ ยังมีข้าราชการที่ยังยึดติดอยู่กับค่านิยมการเป็นเจ้าของคนนายคน
ยังมีนักธุรกิจที่ยังยึดติดอยู่กับค่านิยมการติดสินบนข้าราชการเพื่อความสำเร็จใน
ธุรกิจของตน ยังมีคนฉลาดแต่โกง และยังมีคนทรยศต่อชาติอยู่ในประเทศของเรา
คำว่า “ผู้ทรยศต่อชาติ” เป็นคำที่ผมใช้นิยามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งทางตรง

และทางอ้อมกับการผลิต การค้า การขนส่ง การลักลอบนำยาเสพติดเพื่อขาย หรือส่งออกนอกประเทศ ผมเห็นว่า คำนิยามนี้เหมาะสมกับผู้เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดมาก เพราะเขาเหล่านั้นกำลังทำลายอนาคตของเยาวชนผู้ซึ่งเป็นพลัง สำคัญของชาติ ทำให้ชาติอ่อนแอ ทำให้คนในชาติมีคุณภาพลดถอยลง สมควร อย่างยิ่งที่ พวกเราจะค้นหาวิธีที่จะกำจัดคนจำพวกนี้ให้หมดสิ้นไปจากแผ่นดิน ของเราโดยเร็วที่สุด

ที่จริง ทั้งคอร์รัปชันและยาเสพติดเป็นภัยมหันต์ต่อชาติของเรา แต่หาก จะมองกันให้ลึกซึ้งแล้วจะเห็นชัดเจนว่า ยาเสพติด มีพิษภัยมากกว่าคอร์รัปชัน มาก ยาเสพติดเป็นโทษต่อชาติบ้านเมืองร้ายแรงที่สุดยาเสพติดทำให้คนในชาติอ่อนแอ ด้อยคุณภาพ ทำให้เยาวชนผู้เป็นอนาคตของชาติเสียคน และในที่สุด ถ้าเราไม่ สามารถหยุดยาเสพติดได้ ชาติบ้านเมืองก็ล่มสลายได้ ยาเสพติดเกิดขึ้นทุก ทิวระแหงในประเทศที่รักของเรา เกิดขึ้นในทุกเพศ ทุกวัย เกิดขึ้นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ แล้วความเลวร้ายกาจเหล่านั้น ก็แผ่ขยายเข้ามาในประเทศ แผ่ขยายออกไปทั่วแผ่นดิน ทำให้พวกเราต้องเหน็ดเหนื่อยในการปฏิบัติต่อสิ่ง ชั่วร้ายนี้ ผู้เสพต้องทนทุกข์ทรมานนำเวทนา ทำให้สังคมบิดเบี้ยว พ่อฆ่าลูก ลูกฆ่าพ่อ ทำลายอนาคตของตนเอง บางคนถึงกับทำลายชีวิตตนเอง

แต่คอร์รัปชัน มีเฉพาะในวงการราชการและวงการธุรกิจ มิได้มีทุกแห่งหน คอร์รัปชันเป็นการปล้นเงินแผ่นดิน ทำให้ระบบราชการและระบบธุรกิจเป็น จำเลยของสังคม ทำให้ชาติย่อยยับยากจนลง เป็นภัยร้ายแรงที่เราจะต้องดูแล อย่างใกล้ชิดเหมือนกัน

ฉะนั้น มาตรการป้องกันและปราบปรามทั้งในเรื่องคอร์รัปชันและยาเสพติดอย่างรัดกุมและเด็ดขาดจึงเป็นสิ่งที่เราจะทำต่อไป คือ จะต้องมานั่งคิดพิจารณากันว่า ระบบป้องกันและปราบปรามที่เรามีอยู่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ หรือน่าจะได้รับการปรับเปลี่ยนอย่างไร

ผู้มีเกียรติครับ

ผมขอแยกพูดทีละเรื่อง เริ่มด้วยเรื่องคอร์รัปชันก่อน

พวกเราที่อยู่ในระบบราชการรู้ดีแก่ใจว่า คอร์รัปชันเกิดขึ้นเพราะเหตุใด มีมาตรการป้องกันและปราบปรามอย่างไร เราเฝ้าอบรมสั่งสอน ด้วยวิธีการต่าง ๆ วิธีแล้ววิธีเล่า แต่ยังได้ผลน้อยมาก เพราะเราไม่สามารถ ฝังจิตสำนึก ลงไปในหมู่ข้าราชการได้ ข้าราชการยังต้องการเงินที่สกปรก ยังมีค่านิยมที่จะร่วมมือกับนักธุรกิจ ร่วมมือกับนักการเมือง เพื่อให้มีความร่ำรวย โดยไม่มีความละอาย และยิ่งไปกว่านั้น ข้าราชการที่ร่ำรวยด้วยเงินสกปรก ก็ยังมีคนยกมือไหว้ สังคมยังเคารพนับถืออยู่ ตราบใดที่สังคมยังเป็นเช่นนี้ เราจะมองเห็นแสงสว่างแห่งความสำเร็จได้ยาก ผลสำเร็จที่จะได้มาโดยยากทั้งกายและใจ จึงขึ้นอยู่กับเราจะเปลี่ยนวิถีของสังคม ค่านิยมของราชการ ค่านิยมของนักการเมือง ค่านิยมของนักธุรกิจได้หรือไม่ อย่างไรก็ตาม ถ้าเห็นด้วยกับผม การฝังจิตสำนึกเป็นสิ่งสำคัญที่สุด สภาพของสังคมก็เป็นสิ่งสำคัญ โปรดอย่าท้อถอย ขอให้พยายามทำ ทำต่อไป เหนื่อยต่อไป เพื่อความใสสะอาดของสังคม ของชาติ บ้านเมืองของเรา ตามที่พวกเราต่างก็มุ่งมั่นที่จะกระทำให้สำเร็จ

พูดถึงข้าราชการ ผมขอแบ่งออกเป็น ๒ จำพวก คือ ข้าราชการอาชีพ และอาชีพข้าราชการ

ข้าราชการอาชีพ คือ ข้าราชการที่ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ และจงรักภักดี อุทิศตน อุทิศเวลา อุทิศเรื่องส่วนตัว ให้แก่หน่วยงานของตนอย่างเต็มที่โดยไม่มีข้อแม้ เห็นความสำคัญและเกียรติแห่งความเป็นข้าราชการ ฉลาดแต่ไม่โกง เคารพผู้บังคับบัญชาอย่างจริงจัง ประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาตลอดเวลา

อาชีพข้าราชการ คือ ข้าราชการที่เข้ามารับราชการเพียงเพื่อเงินเดือน สำหรับเลี้ยงชีพแต่อย่างเดียว ไม่มีความสำนึกของข้าราชการ ไม่อุทิศตนให้กับหน่วยงาน ทำงานเช้าชามเย็นชาม ใช้เวลาว่างหรือแม้แต่เวลาราชการไปหากินส่วนตัว และบางคนหากินส่วนตัวด้วยการกระทำที่ผิดกฎหมาย เป็นสิทธิโดยชอบธรรมของท่านที่จะเลือกเอาว่าจะจะเป็นข้าราชการแบบไหน

สำหรับ เรื่องยาเสพติดนั้น กล่าวได้ว่า เป็นอันตรายที่สุดแก่ชาติบ้านเมืองของเรา และเป็นปัญหาที่ยุ่งยากซับซ้อนมาก เกี่ยวพันกับปัญหาสังคม ปัญหาเศรษฐกิจ และยิ่งยุ่งยากมากขึ้น เพราะปัญหายังไปเกี่ยวข้องกับต่างประเทศด้วย ในเรื่องเหล่านี้ ปปส.เข้าใจแจ่มแจ้ง และมีประสบการณ์เรื่องนี้มานานหลายสิบปีแล้ว ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องพูดถึงที่มาที่ไปอีก สิ่งที่ผมใคร่จะพูดไว้ให้เป็นที่ประจักษ์ในที่นี้สักสามเรื่อง คือ หนึ่ง ค่านิยมของพวกเราที่มีต่อผู้มีฐานะร่ำรวยเพราะธุรกิจยาเสพติด ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกันกับคอร์รัปชัน

พวกเรายังกัมหัวและกราบไหว้ผู้ที่ร่ำรวยมาจากเงินสกปรกโดยไม่ละอายใจตนเอง
สอง เรามีบัญชีหรือมีหลักฐานพอที่จะเชื่อได้ว่า ผู้ใดมีความเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
ติดบ้าง เราจึงน่าจะเลิกคบค้าสมาคมกับคนเหล่านั้น ปล่อยให้เขาอยู่ในสังคม
สกปรกด้วยเงินสกปรกในหมู่ของเขาเอง ตราบเท่าที่เรายังจับกุมลงโทษเขาไม่ได้
และสาม เราต้องเอาจริงเอาจังกับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีหน้าที่ในการป้องกันและ
ปราบปราม แต่กลับไปให้ความร่วมมือกับผู้ทำธุรกิจยาเสพติด เจ้าหน้าที่ของรัฐ
พวกนี้เป็นคนที่เราจะต้องจับให้มันคั้นให้ตาย เพราะนอกจากจะเป็นอุปสรรคอัน
ยิ่งใหญ่ในการป้องกันและปราบปรามแล้ว ยังเป็นความอับอายขายหน้าของ
หน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นความอับอายขายหน้าของชาติเราด้วย
ผมจึงเรียกผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมว่า

“ผู้ทรยศต่อชาติ” ด้วยความมั่นใจว่าเขาเหล่านั้น ไม่ควรได้รับการปรานีสงสารเลย

ท่านทั้งหลายครับ ผมมีความเห็นว่า มาตรการป้องกันเป็นสิ่งสำคัญมาก
ถ้าเราสามารถใช้มาตรการป้องกันได้ผล เราก็จะเบาลงในเรื่องมาตรการปราบ
ปรามมาก ผมคิดว่า สิ่งที่เราควรจะนำไปใช้ในมาตรการป้องกันวิธีหนึ่งซึ่งน่าจะ
ได้ผล คือ การทำความเข้าใจกับคนในชาติ ให้เข้าใจถ่องแท้ ชัดเจน ถึงภัย
อันตรายอันยิ่งใหญ่จากยาเสพติดที่จะเกิดขึ้นกับชาติและคนในชาติของเราให้
เข้าใจถึงอนาคตของชาติของเยาวชน ลูกหลานของเรา ให้เข้าใจถึงความอับ
อายขายหน้าแก่ชาติของเรา แน่ละครับ การชี้แจงทำความเข้าใจกับคนในชาติ
ไม่ใช่เรื่องที่จะทำสำเร็จได้ง่าย ๆ ต้องอาศัยความมุ่งมั่น และเพียรพยายาม
อย่างมาก และผมเห็นว่า ผู้ที่จะทำหน้าที่ป้องกันให้ได้ผลที่สุดน่าจะเป็นผู้ที่มี

อาชีพอย่าง พวกท่าน ผมหมายถึงข้าราชการฝ่ายปกครองกระทรวงมหาดไทย แต่แท้จริงแล้ว การแก้ไขปัญหาดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย แต่โดยอาชีพของท่านที่มีโอกาสได้พบ ได้เห็น ได้สัมผัสกับประชาชนอย่างใกล้ชิด ตั้งแต่ชาวบ้าน สังคม ครอบครัว จนถึงสังคมของชาติ กล่าวได้ว่า ข้าราชการฝ่ายปกครองระดับนายอำเภอเป็นด่านแรกที่จะปะทะกับศัตรูยาเสพติด ความรุนแรงในการต่อสู้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับนายอำเภอ ฉะนั้น ขอให้เห็นและสำนึกในหน้าที่ของตนที่พึงมีส่วนร่วมให้ชัดเจนด้วยความภาคภูมิใจ และพึงเตรียมกายเตรียมใจให้พร้อมเสมอ

อนึ่ง ผมอยากให้พวกเรานำเอาโครงการหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองที่เคยทำไว้ เมื่อหลายปีมาแล้ว โครงการเหล่านี้หมู่บ้านเหล่านั้นได้ฝังจิตสำนึกที่ฝังใจให้กับชุมชนในหมู่บ้าน จึงทำให้หมู่บ้านเหล่านั้นอยู่อย่างสงบสุข ผมเชื่อว่า ถ้าทำได้เช่นนั้น น่าจะมีส่วนช่วยให้ปัญหายาเสพติดเบาบางลงจากมากถึงน้อยที่สุดและอาจทำให้ปัญหาดังกล่าวหมดไปในที่สุด

ไม่ทราบว่าเป็นโรงเรียนนายอำเภอมียุทธศาสตร์เกี่ยวกับปัญหาเสพติดหรือไม่ ถ้าไม่มี ผมเห็นว่าเราควรบรรจุยุทธศาสตร์ดังกล่าวเข้าไปด้วย เพื่อให้พวกเรามีความพร้อมในการที่จะออกไปแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ทันทีและมีประสิทธิภาพ ที่สำคัญประการหนึ่ง อยากให้พวกเราระลึกอยู่เสมอว่า ประชาชนเป็นนายของพวกเรา หากดูแลเอาใจใส่อย่างทั่วถึงและชี้แจงให้ทราบถึงคุณและโทษ ปัญหาด่าง ๆ รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดที่เรากำลังพูดถึงอยู่ก็จะหายไปโดยที่สุด

ผมดีใจและภูมิใจมากที่ในปัจจุบัน หน่วยงานต่าง ๆ องค์กรต่าง ๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเรื่องคอร์รัปชันและยาเสพติดได้แสดงออกอย่างเด่นชัดว่า ได้ใช้ความเพียรพยายามที่จะขจัดปัญหาอันใหญ่ยิ่งของประเทศของเราให้ลดน้อยลง มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ผมตระหนักดีว่าการปราบปรามคอร์รัปชันและยาเสพติดเป็นความเสี่ยงอย่างหนึ่ง ผมจึงใคร่ขอให้คุณความดีทั้งหลายที่ท่านได้กระทำเพื่อชาติบ้านเมืองจงช่วยปกป้องคุ้มครองให้ท่านทั้งหลายปลอดภัย และประสบความสำเร็จ และขออัญเชิญพระบรมราโชวาท ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับสั่งไว้ เมื่อ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๒ ว่า

“การทำงานใด ๆ ไม่ว่าจะ เล็ก ใหญ่ ง่าย ยาก ถ้าย่อหย่อนความเพียรแล้ว ยากที่จะให้สำเร็จเรียบร้อยทันเวลาได้ และเมื่อใดพลังของความเพียรนี้เกิดขึ้น เมื่อนั้นการงานหรือปัญหาทั้งหลายก็สำเร็จโดยง่ายตายและรวดเร็ว”

วันนี้ เรากำลังพูดให้นักศึกษาผู้ซึ่งจะเป็นนายอำเภอในอนาคตฟัง นักศึกษาซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อเรื่องคอร์รัปชันและยาเสพติด ขอกล่าวเน้นอีกครั้งหนึ่งว่า นายอำเภอคือข้าราชการระดับสำคัญที่อยู่ใกล้ชิดชาวบ้าน เป็นผู้นำอำเภอ เป็นผู้นำชนบทอันเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ เป็นคนที่พึงสร้าง “ศรัทธา” ให้เกิดขึ้นกับชาวบ้านในพื้นที่รับผิดชอบของตน ศรัทธาของประชาชนเป็นกุญแจสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการปฏิบัติหน้าที่ ฉะนั้น จึงใคร่เสนอแนะแนวทางปฏิบัติให้แก่นักศึกษาวิทยาลัยนี้ ว่า

๑. ต้องยึดมั่นในทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง น้อมนำไปชี้แจงให้ราษฎรเข้าใจ และน้อมนำไปปฏิบัติ ในการพัฒนาชนบท

๒. ต้องรู้จักตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน เรื่องนี้ จำต้องพูดกันยาวจึง จะเข้าใจโดยกว้างขวางและถ่องแท้ เป็นเรื่องที่ผมพยายามพูดอยู่เสมอว่า “เกิด มาต้องตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน” พูดสั้น ๆ ก็คือ ขอให้ทำตัวเป็นคนดีของ แผ่นดิน

๓. ต้องเป็นนักปกครองอาชีพ มีใช้อาชีพนักปกครอง

๔. ต้องเปลี่ยนค่านิยมเสียใหม่ (ถ้ายังไม่ได้เปลี่ยน) เรามีใช้นายของ ประชาชนเราเป็นเพื่อน เป็นพี่ เป็นน้อง ที่จะร่วมมือกันอย่างจริงจังและเหนียวแน่น ในการพัฒนาชนบท

๕. ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งใน หน้าที่การงานและชีวิตส่วนตัว

๖. ต้องทำงานอย่างทุ่มเท และด้วยความรัก ข้อนี้มีความเกี่ยวเนื่องกับข้อ ๓ คนเราถ้ารักสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้ว เราจะทุ่มเทในสิ่งที่เรารัก เช่น เรารักบิดา มารดา บุตร ภรรยา เราจะทำทุกอย่าง เพื่อให้เขาเหล่านั้นมีความสุข การเป็นนาย อำเภอก็เช่นเดียวกัน ถ้าเรารักอาชีพของเรา รักราษฎรของเรา เราก็จะทำและ ทุ่มเทให้กับการปลดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ราษฎร ทำงานด้วยความสุขเพื่อราษฎร ที่เรารัก ภูมิใจในศรัทธา และความสำเร็จที่เกิดขึ้น และเราก็จะเป็น นักปกครอง อาชีพ ที่มีเกียรติ เป็นความภูมิใจของบุตร ภรรยา วงศ์ตระกูล และหน่วยงาน

๗. ต้องรู้จักให้และต้องไม่รับสิ่งใดจากราษฎร สิ่งที่จะรับได้มีอย่างเดียว คือรับความทุกข์ของราษฎรมาเพื่อพิจารณาช่วยเหลือและแก้ไข

ครับ ผมหวังว่า พวกเราจะรักงานของเรา รักชาติของเรา จะพยายามอย่างเต็มที่ที่จะขจัดปัญหาคอร์ปชั่นและยาเสพติดให้ลดน้อยลงมากที่สุด ประเทศไทยก็จะใสสะอาดมากขึ้น

ผมขออวยพรและเอาใจช่วยให้ท่านทั้งหลายประสบความสำเร็จ ขอให้ประวัติศาสตร์ได้จารึกไว้ว่า คนรุ่นท่านได้ทำคุณประโยชน์อย่างยิ่งไว้ให้แก่ชาติบ้านเมือง อันควรแก่การสรรเสริญและจดจำ

ขอขอบคุณ วิทยาลัยการปกครองอีกครั้งหนึ่งที่กรุณาเชิญมาพูด

ขอจบคำบรรยายแต่เพียงแค่นี้
หวังว่า การพูดของผมในวันนี้จะเป็นประโยชน์บ้าง

ขอบคุณ

*****

ในโอกาสที่ ฯพณฯ ประธานองคมนตรี และรัฐบุรุษ ได้รับเชิญให้มาบรรยายพิเศษเกี่ยวกับประเทศไทยและสถาบันพระมหากษัตริย์ ได้มีการต้อนรับเป็นอย่างดีที่นครนิวยอร์ก โดย มร.เดวิด รอกกีเฟลเลอร์ และสมาชิกสมาคมแห่งเอเชีย กับ มร.ไวเบอร์เกอร์

ชุมชนไทยในนครนิวยอร์ก และนครลอสแอนเจลิส ได้เรียนเชิญ ฯพณฯ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ กล่าวปราศรัยในเรื่องวัฒนธรรมไทยและการดำรงชีวิตไทยในต่างแดน โดยได้รับการต้อนรับอย่างคับคั่ง ทั้งการชุมนุมที่สถานเอกอัครราชทูตไทย กรุงวอชิงตัน ซึ่งมีบุคคลสำคัญของสหรัฐอเมริกามาร่วมจำนวนมาก

มูลนิธิรัฐบุรุษ ได้ขยายกิจกรรมระหว่างประเทศ ในการเฉลิมพระเกียรติวัฒนธรรมไทย และบทบาทของไทยในนานาชาติ เช่น การเยี่ยมชมสถาบันรางวัลโนเบลอันสำคัญยิ่งที่สวีเดนและนอร์เวย์ และการประชุมนานาชาติที่กรุงเทพฯ เรื่องการพัฒนาคน

ทางด้านเอเชีย ได้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและส่งเสริมสัมพันธไมตรีอันดี ระหว่างไทย-จีน และ ไทย-ญี่ปุ่น โดย ประธานาธิบดีจีน และ อดีตนายกรัฐมนตรี ญี่ปุ่น เป็นต้น

คณะกรรมการอำนวยการ ประชุมเตรียมงานมอบรางวัลบุคคลตัวอย่างประจำปี ๒๕๔๓ และพิธีเปิด "ศูนย์สุขภาพผู้สูงอายุภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" ณ โรงพยาบาลค่ายสุรนารี นครราชสีมา วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๔

มูลนิธิรัฐบุรุษ ร่วมกับ กองทัพบก และ กองทัพภาคต่างๆ ทั่วประเทศ ได้จัดโครงการพัฒนาชุมชนชนบทยากไร้เพื่อให้ช่วยตัวเองได้ ตามพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรอเนกประสงค์ โดยเฉพาะกองทัพบกที่ ๔ ได้ทำพิธีเปิดโดย ประธานมูลนิธิรัฐบุรุษ และคณะกรรมการบริหาร วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๓ ต.เกาะรอ อ.รามัน จ.ยะลา

สุขสันต์วันเกิด

ฯพณฯ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ

ประธานกิตติมศักดิ์ มูลนิธิรัฐบุรุษ

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔

คณะกรรมการอำนวยการมูลนิธิรัฐบุรุษ และคณะกรรมการทุกคณะ
ได้ร่วมกราบอำนวยการ ฯพณฯ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ ระหว่างการประชุม
ใหญ่ในเดือนสิงหาคม ที่ห้องประชุมมูลนิธิ ณ อาคารกรุงเทพ สำนักงานใหญ่ สิลม

“Sufficiency Economy : His Majesty’s Philosophy for Development”

**By H.E.General Prem Tinsulanonda
President of the Privy Council and Statesman
at the Leadership Forum 2001
Imperial Queen’s Park Hotel, Bangkok
15 March 2001**

**Mr. Chairman,
Excellencies,
Distinguished Participants,
Ladies and Gentlemen,**

Thailand now finds herself at another defining moment of her economic destiny. Swept over by tidal waves of the financial crisis nearly four years ago, we, luckily, are up, back on our feet - though still gasping for breath. As we pick up the pieces, some soul-searching may be in order, and along with it, a search for a new way.

It is, therefore, a great honor for me to be here among such a distinguished audience at the Leadership Forum 2001. It is even a greater honor for me to speak on the “Sufficiency Economy” as an enlightened way forward, as a feasible approach to achieving the common objective of a stable, equitable, and durable development for all the people and communities in our land. As you are aware, Sufficiency Economy is a philosophy, graciously bestowed on us by our beloved Monarch, His Majesty the King.

For three decades before the crisis, Thailand was one of the few economies growing at the fastest rates in the world. Income per head stood at almost 3,000 dollars in 1996, a big leap from less than 700 dollars in 1980. But the severity of the crisis went far beyond the bounds of our imagination and experience. Our people, our communities have suffered greatly especially those lacking the resources and social protection to fall back on - the unemployed, the poor, small businesses, and marginal farmers.

We have yet to recover fully from the painful loss and dislocations. We have yet to regain fully our sense of dignity, self-respect, and confidence which have severely diminished in the drawn-out process of adjustment.

Ladies and Gentlemen,

Since the crisis, globalization has often been seized upon by some as the ready scapegoat for the havoc in its wake. In this new era, borders have indeed become less significant. Trade, investment and capital are able to move virtually freely worldwide, creating a new international environment directed and driven by the more or less unfettered market forces. This has rapidly led to an increasingly integrated global economy, conferring benefits on countries that have proven adept at taking advantage of opportunities, but globalization, at the same time, carries with it great risks ready to exact heavy punishment from countries which are caught unprepared or treat it lightly.

Thailand, having benefited greatly during the previous three decades of rapid growth, let down its guard and left itself badly exposed

to those risks. Market forces, whose purpose is the maximization of profits, could not care less who was to suffer or become bankrupt. Countries, large and small, can be highly vulnerable to external shocks, be it volatility in capital flows, contagion risk, export competitiveness, and exchange rate risk.

The severe over-reliance of our private sector on short-term, foreign currency denominated loans became our undoing. At the end of 1996, it reached the unprecedented height of 70 billion US dollars. The massive capital flows were attracted by the country's economic success and the enabling environment following the country's liberalization policy and the dismantling of capital controls. Such flows were a double-edged sword. While it fueled the burgeoning economic growth, it also engendered latent hazards in the mounting current account deficits. The exit of capital flows proved faster than its entry, following the "herd behavior" in the loss of investor confidence, which led to the severe liquidity and currency crises.

Globalization, in my mind, can be a force for good and is above all a stark reality that cannot be wished away, nor can it be stopped. The task of integrating ourselves into the new global environment makes it imperative for us to find a way to make the most of the opportunities while shielding ourselves from the negative aspects of globalization.

Ladies and Gentlemen,

Domestically, the seeds of failure had already been sown well before the fateful month of July 1997. Economic growth, higher incomes,

and material accumulation were being pursued increasingly as ends in themselves. The volumes, variety, and speed of economic and financial activities and services expanded at a breakneck pace. Impressive sky-high buildings transformed the landscaped of many cities and towns in Thailand. Sky-high corporate profits and salaries, and conspicuous consumption were being confused with economic development itself, as were prestige projects and prestigious material trappings.

Thailand was living far beyond its means, with economic development being defined and understood too narrowly, which resulted in extremes and excesses. As I said, these were, for the greater part, financed by the huge flows of short-term foreign borrowings. Opportunities were squandered when borrowed capital was channeled into non-productive sectors. The needed sense of self-reliance and prudence as collective social values seemed to have been gradually cast aside.

I have long held the view that poverty is the root of all problems facing our nation, and most of my life in public service has been dedicated to the task of alleviating poverty, in the firm belief that it would help solving each and every one of those problems. But this crisis made the yawning gap between the haves and have-nots widen even further, against a background of searing costs and disappearing social warmth. Unrelenting quest for material wealth seemed to have undermined compassion and caring, which in turn weakened the social fabric, community bond, and traditional values.

Ladies and Gentlemen,

On the brighter side, I fully agree with those who say that we have managed, with much personal sacrifices and despite the social costs, to achieve a turn-around from the 1997 crisis. But, clearly, we should draw some lessons from our unhappy experience. We simply cannot go on with our old ways and old habits as if nothing had happened.

Over the years, his Majesty the King has graciously reminded us constantly not to lose our bearings, not to be lured by the glitter of empty labels: being hailed as a "tiger economy" or a "newly-industrialized country", as it turned out, had little meaning or substance. As the whole nation was laboring under hardships brought on by the crisis, his subjects derived consolation and encouragement from His Majesty's observations on how to conduct oneself in the face of such adversity. Our Monarch gave us a number of principles contained in His philosophy on "Sufficiency Economy".

I do not pretend to have a full grasp of the principles involved in all their profundity and intended intricacies, but I do know that it is surely in our best interest to make the effort, however modest, to understand and draw inspiration from the wisdom of His Majesty.

Sufficiency Economy has as its thrust "the middle path as the overriding principle for appropriate conduct by the populace at all levels". The middle path, when practiced at the level of the individuals, families and communities, as well as collectively in the choice of a balanced national development strategy, will provide a firm foundation for all in standing up to the trials and challenges of today's world. It means moderation in all human endeavors, reining in

expectations to within the bounds of self-support and self-reliance, having enough to live on. It lessens human proneness to the extremes and excesses, both in our insatiable appetite for wealth and wasteful consumption, which marked the period leading up to the crisis.

Sufficiency Economy does not advocate isolationism but presupposes the inevitable process of increasing global interdependence. What it does envisage and promote is the way towards a smoother, and more successful, integration of the Thai economy into the sweeping and stormy process of globalization. Moderation could be the means by which the sail of interdependence can be trimmed and adjusted so as to prevent the boat from being capsized by over-dependence. We all have seen how over-dependence made us extremely vulnerable to the whims of international capital which, on its part was not immune to the influence of herd behavior.

Knowledge is an integral component of Sufficiency Economy. Our successive Chakri Kings have over the centuries placed great importance on learning from the outside world in ensuring the survival and the modernization of our country. Today the acquisition of knowledge, not just in the sciences and the technologies but also of other nations' experiences in development and reforms, continues to play a central role in capacity building and in charting the course of our own national development. Here, His Majesty urges prudence in the application of knowledge, "in particular, great care is needed in the utilization of untested theories and methodologies for planning and implementation". The question which I have often asked myself in this connection, albeit with the benefit of hindsight, is whether we have been

a little too unquestioning and a little too fast in embracing forces of the market from outside? Could we have been more discriminate and selective in our approach ?

Sufficiency Economy seeks to strengthen the symbiosis and harmony between man and his natural environment. The crisis has brought into sharp focus His Majesty's lifelong work in agriculture and conservation, built up over the years with a great number of the Royally-initiated projects. Agriculture, the mainstay of the majority of the Thai population who are still toiling in poverty, can serve as a buffer against external shocks, testifying to the value of "getting back to basics". For too long, the growth-oriented strategy has led to the rapid depletion of environmental assets priced cheaply at below their replacement cost. Conservation is but an integral part of sustainable development. His Majesty has truly been teaching us by example, be they His projects to restore watershed areas through reforestation, or to reverse desertification or to harness the sometimes destructive forces of nature such as flooding, benefiting at the same time from power generation and irrigation.

Towering above all else as a constant in any overall equation is the need "to strengthen the moral fiber of the nation, so that everyone, particularly public officials, theorists and businessmen, adheres first and foremost to the principles of honesty and integrity". It is true that at times people were badly demoralized on being turned into paupers overnight. Each, out of necessity, went his own way, caring little, if at all, for his fellow men. Moral fiber, gradually reinforced, contributed to the collective national resilience, and seemed to be the single most important factor that kept us afloat and pulled us through the crisis.

Ladies and Gentlemen,

His Majesty's "Sufficiency Economy" was timely in pointing the way forward. It gave heart to His people when they were in dire need, and was so well received that it now provides the foundation for the formulation, now in progress, of the Ninth National Economic and Social Development Plan (2002 - 2006).

Beyond the national context, "Sufficiency Economy" has been acclaimed by the international community at the Tenth United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) in February 2000 which expressly recognized His Majesty as "the Developer King". There is perhaps no better way to conclude my presentation than to repeat the tribute paid to His Majesty in the Statement of the Conference, and I quote

"this remarkable resilience reflects the strength of the Thai nation. And that strength has been nurtured and developed by His Majesty King Bhumibol Adulyadej, the King of Thailand, who is the soul of his nation. Through his caring leadership, His Majesty has earned the abiding love and profound respect of his people, and through his thinking he has laid the foundation for and inspired his country's development strategy. His Majesty's philosophy of a "sufficiency economy" now lies at the heart of Thailand's development thinking....The experience of Thailand offers fundamental lessons to all of us and the Thai nation is living testimony to the efficacy of the King's actions and boundless compassion."

Thank you

มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

รายนามคณะกรรมการอำนวยการ

๒๕๕๓-๒๕๕๖

ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

ประธานกิตติมศักดิ์

๑. ศ.นพ.ประสพ รัตนากร	ประธานมูลนิธิรัฐบุรุษ
๒. นายชาติรี โสภณพนิช	รองประธานกรรมการ (๑)
๓. พลเอก นพ พิณสายแก้ว	รองประธานกรรมการ (๒)
๔. นายวิระ รมยะรูป	กรรมการเทัญญุก
๕. พล.ร.อ.ประเจตน์ ศิริเดช	กรรมการเลขาธิการ
๖. พลเอก เรวัต บุญทับ	กรรมการประชาสัมพันธ์
๗. ร.ท.ศุณี มหาสันทนะ	กรรมการ
๘. พล.ร.อ.วิเชษฐ์ การุณยวนิช	กรรมการ
๙. นายเจริญ สิริวัฒนภักดี	กรรมการ
๑๐. ท่านผู้หญิงชนัตต์ ปิยะอุย	กรรมการ
๑๑. นายยงศักดิ์ คณาธนะวณิชย์	กรรมการ
๑๒. นางกัลยาณี พรรณเชษฐ์	กรรมการ
๑๓. ร.ต.ท.ฉัตรชัย บุญยะอนันต์	กรรมการ
๑๔. ม.ล.ตรีทศยุทธ เทวกุล	กรรมการ
๑๕. นายติลก มหาดำรงค์กุล	กรรมการ
๑๖. พลเอก เอกจิตต์ ติณสูลานนท์	กรรมการ

ศิริมงคล

เดือนสิงหาคม เป็นอีกเดือนหนึ่งของความศิริมงคล

เริ่มด้วยการถวายพระพรชัยมงคล วันเฉลิมพระชนม์พรรษา
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ วันที่ ๑๒ สิงหาคม

ขอจงทรงพระเจริญ

มูลนิธิรัฐบุรุษ ขอน้อมเกล้าฯ ขอถวายความจงรักภักดี รำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ
เสด็จทรงเป็นองค์ประธาน “รางวัล พลเอกเปรม ติณสูลานนท์” ประธานกิตติมศักดิ์
ของมูลนิธิ และต่อมาได้ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล จนเป็นโครงการต่างๆ
ตามวัตถุประสงค์อีกด้วย เช่น ในการพัฒนาชุมชนบทยากไร้ทั่วทุกภาค เผยแพร่เอกสาร
คุณธรรม วัฒนธรรมไทย และปาฐกถาพิเศษ เพื่อสนองพระราชปณิธานอย่างต่อเนื่องจนครบ
๘ ปี ในโครงการต่างๆ รวมทั้งโครงการจัดตั้ง “ศูนย์สุขภาพผู้สูงอายุประจำภาค” และเครือข่าย
ทั่วประเทศ ในการสนับสนุนกิจกรรมอันทรงคุณค่า ทั้งในและต่างประเทศ ด้วยงบประมาณ
ไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ล้านบาท

ความสำเร็จทั้งปวง เกิดจากเจตนารมณ์อันแน่วแน่ของ ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
ประธานกิตติมศักดิ์ ทั้งความศรัทธาในตัวท่านรัฐบุรุษ จึงได้เฉลิมพระเกียรติถวายความ
จงรักภักดีร่วมกันอย่างพร้อมเพรียง

ในวาระอันเป็นศิริมงคล ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย พระสยามเทวาธิราช และ
พระบารมีปกเกล้าฯ จงดลบันดาลสุขให้ ฯพณฯ ประธานกิตติมศักดิ์ ที่เคารพยิ่ง เจริญสุข
ด้วยจตุรพิธพรชัย สมปรารถนา ในสิ่งจำนงหมาย และมีอายุยืนนานชั่ววันรันดร

ด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

(ศ.นพ.ประสพ รัตนากร)

ประธานมูลนิธิรัฐบุรุษ

รัฐบุรุษ “ เปรม ”

● ภาวะคล้าย	อันเกิด	ประเสริฐสุด
รัฐบุรุษ	องคมนตรี	เลิศวิเศษดี
เป็นเจ้าเปรม	คนดี	มีคนรัก
ให้ประสิทธิ์	มาตลอด	ยอดคนจริง
เด่นดวงตรา	อิริยาภรณ์	ขจรเดช
ลาภานา	ประเทศ	พิเศษยิ่ง
คุณธรรมโพธิ์	ร่วมไทย	ให้พักพิง
ประจบ	สั่งมั่ง	ขวัญนิรันดรเทอญ ●

วัตถุประสงค์ของมูลนิธิฯ

๑. ส่งเสริมความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ และจงรักภักดี ของคนในชาติ
๒. ส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยมอันดีงามตามแบบฉบับวัฒนธรรมไทย
๓. สนับสนุนและส่งเสริมเผยแพร่วัฒนธรรมไทยไปสู่ประชาชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
๔. สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมโดยเคร่งครัด
๕. ส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานของราชการและเอกชนที่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกัน
๖. ร่วมมือกับองค์การการกุศลอื่นๆ เพื่อสาธารณประโยชน์
๗. ไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองแต่อย่างใด

มูลนิธิวัชรบุรุษ

“มูลนิธิวัชรบุรุษ
นิธิ ธรรมธำรง
รัฐ ภาณุอิทธิพร
บุรุษ อัปบุรุษแผ้ว

ตั้งประสงค์
เลิศล้ำ
ประเสริฐสุด
ฝ่าองเรือ่งนรินทร์สมัยไอศติเทอญ ”

ประธานกิตติมศักดิ์ มูลนิธิรัฐบุรุษ

ยี่สิบหกสิงหนาท
ตรงวันเกิดรัฐบุรุษ
ญาติมิตรมูลนิธิ
ชื่นชมเป็นล้นพ้น
แบบอย่างท่านวางไว้
หทัยเปี่ยมธรรมา
เสียสละอย่างองอาจ
ด้วยความภาคภูมิใจ
พัฒนาผู้ยากไร้
ส่งเสริมอาชีพทำ
เสริมหนุนคุณความดี
ประกาศให้เป็นเยี่ยง
“เกิดมาต้องตอบแทน
ปลุกสำนึกผืนใจไว้
หลายกิจการศึกษา
ทั้งหมดล้วนอนุสรณ์
ลูวาร์อันพิเศษ
พระสยามธิราชเทวา
โปรดรักษาปกป้อง
ทั้งกายใจทวี
สมบูรณ์พลงนามัย
อายุยืนยาวนาน
เป็นเสาหลักคงมั่น
เป็นต้นแบบให้ยล

เป็นวันดีศรีพิสุทธ์
“พลเอก เปรม ติณสูลานนท์”
ปลื้มปิติเปรมกมล
ความดีงามท่านทำมา
จงรักให้พระผ่านฟ้า
ยึดชื่อสัตย์สุจริตใจ
เพื่อคงชาติความเป็นไทย
มูลนิธิดำรงกิจกรรม
ช่วยแก้ไขความจนยาก
แนว “เศรษฐกิจแบบพอเพียง”
สรรคนมีคุณค่าเคียง
เป็นแรงดลบันดาลใจ
บุญคุณแผ่นดินแดนไทย”
เพื่อชาวไทยได้สำวร
พัฒนาบุคลากร
คุณความดีที่ตรงตรา
กราบขอเดชไตรรัตน์นา
อิกกษัตริยาราชินี
คุ้มครองท่านเป็นสุขศรี
ความเข้มแข็งรินเบิกบาน
ไร้โรคภัยมาแผ้วพาน
สบล้วนสิ่งมิ่งมงคล
เป็นหลักขวัญประชาชน
เป็นแรงนำชาวไทยเทอญ

**THE GENERAL PREM TINSULANONDA
STATESMAN FOUNDATION**

องค์คุณความดีของบุคคลในชาติ
“ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ จงรักภักดี”

เปรม	เปี่ยมปรีดีล้ำ	จงรัก ราชแล
ติณ	ทิพย์คือธวัชภักดี	เพชรแพรว
สุลา	ศิริศรีศักดิ์	รัฐบุรุษ
นนท์	นิรทุกข์นิรันดรแผ้ว	พิสุทธิสร้างพิศาลศรี
		เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

หนังสือลำดับที่ ๒๓ สงวนลิขสิทธิ์ โดยมูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

เผยแพร่โดย คณะอนุกรรมการส่งเสริมกิจการม

ศาลาพำนักเลขที่ ๓๑๒ ถนนราชวิถี เขตราชวิถี กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๕๔-๙๕๙๖, ๐-๒๒๕๔-๖๓๖๐๗ โทรสาร ๐-๒๒๕๖-๘๘๑๐๗, ๐-๒๖๕๒-๐๗๗๗๑